

Młodzi

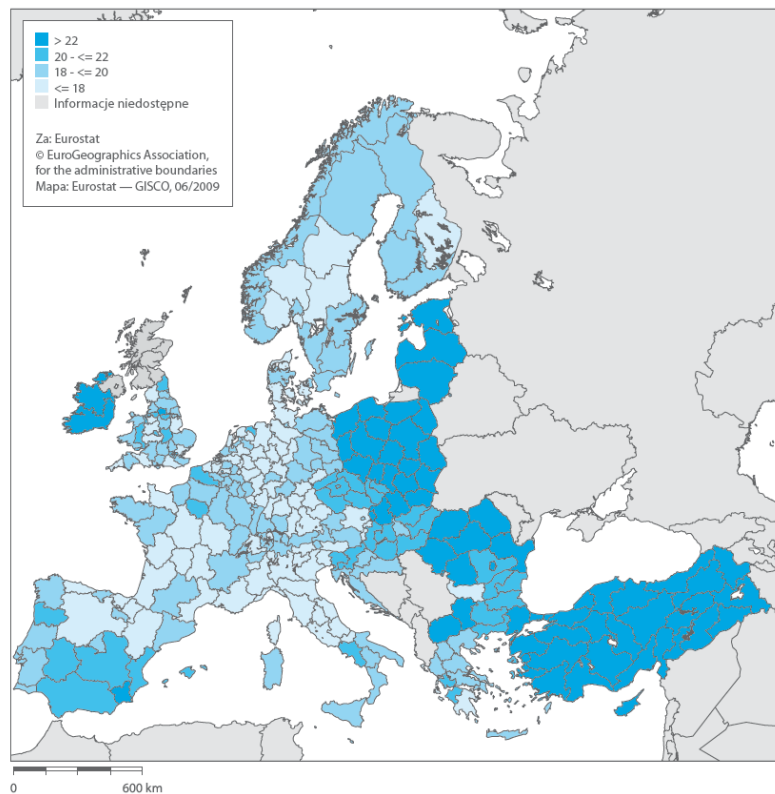
2011

Raport Młodzi 2011.

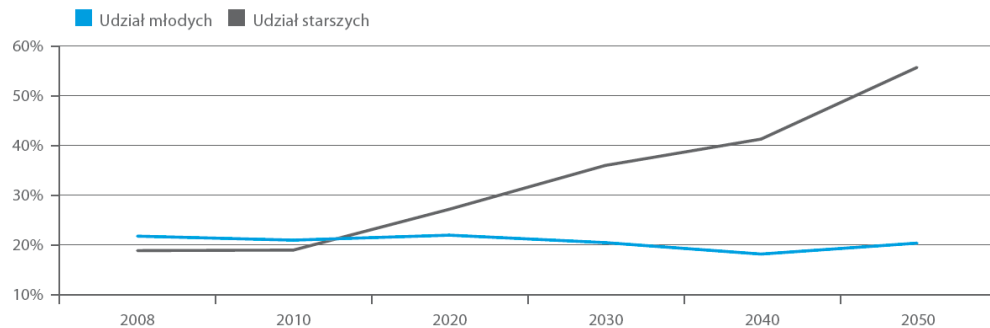
Dlaczego młodzi?

- Polska i nowe wyzwania (wyjątkowy historycznie moment)
- Młodzi ważnym zasobem społecznym i szansą rozwoju
 - wyczerpujące się zasoby starszego pokolenia
 - wyjątkowość młodego pokolenia
 - psychologiczne cechy młodości
- Przestanki demograficzne
 - presja demograficznego wyżu
 - perspektywa demograficznego niżu

Udział młodzieży (15-29) w krajach UE

Młodzi i starsi w stosunku do osób w wieku aktywności zawodowej – prognoza dla Polski

**Z czego wynika historyczna
wyjątkowość dzisiejszej
młodzieży?**

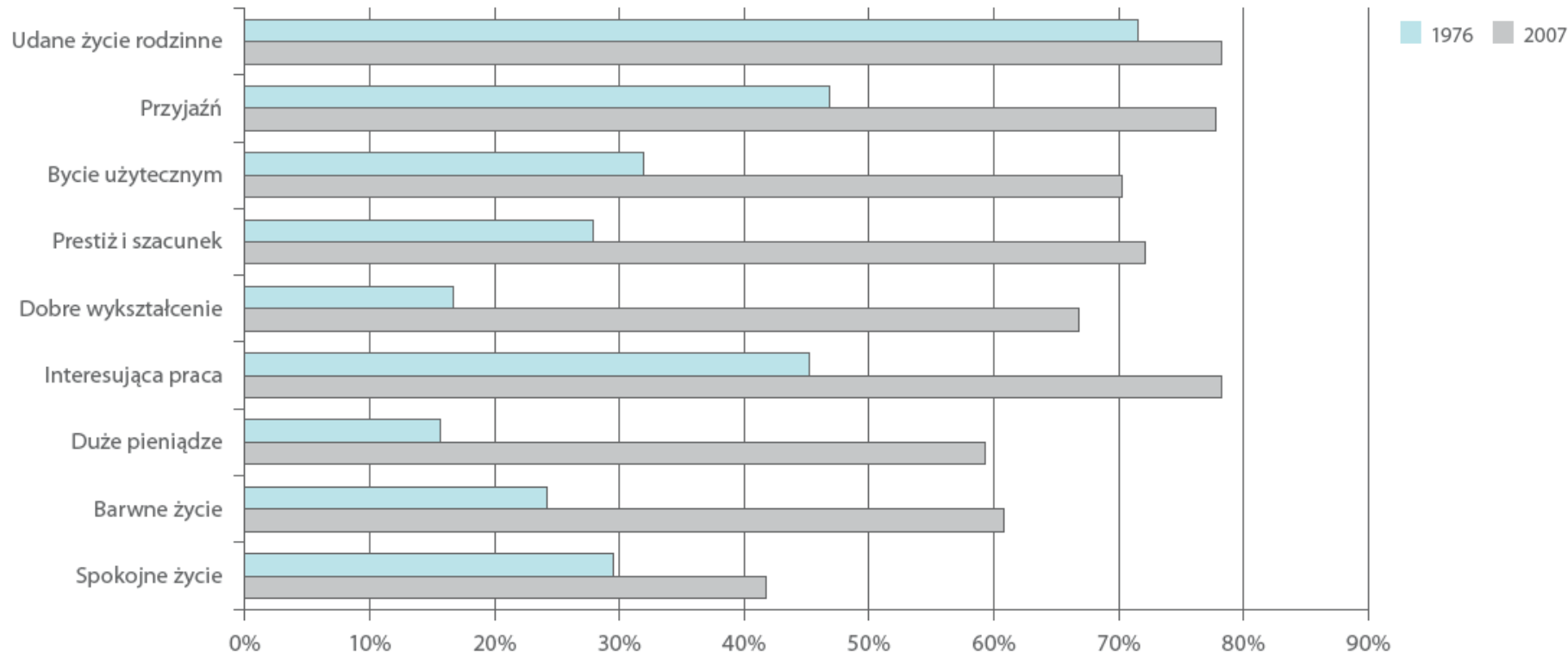
Z wyjątkowości warunków, w jakich dorastali

- Rzeczywistość transformacyjna jako świat zastany
- Otwarcie systemu na wpływy zachodniego świata
 - Globalizacja gospodarki
 - Ponowoczesność jako zastany porządek społeczny
 - Konsumpcjonizm i ideologia sukcesu jako główne oferty kulturowe
 - Rewolucja informatyczna (powszechny dostęp do Internetu poszerzający sferę wolności młodzieży)
 - Eksplozja oświatowa i nowa jakość kapitału ludzkiego
 - Pozostawanie młodych ludzi poza rynkiem pracy (i w stanie przedłużonej młodości)
- Elementy kryzysowe:
 - Zawiłości i napięcia transformacji systemowej
 - Niedobory państwa „na dorobku”
 - Kryzys gospodarki światowej

Jacy są młodzi?

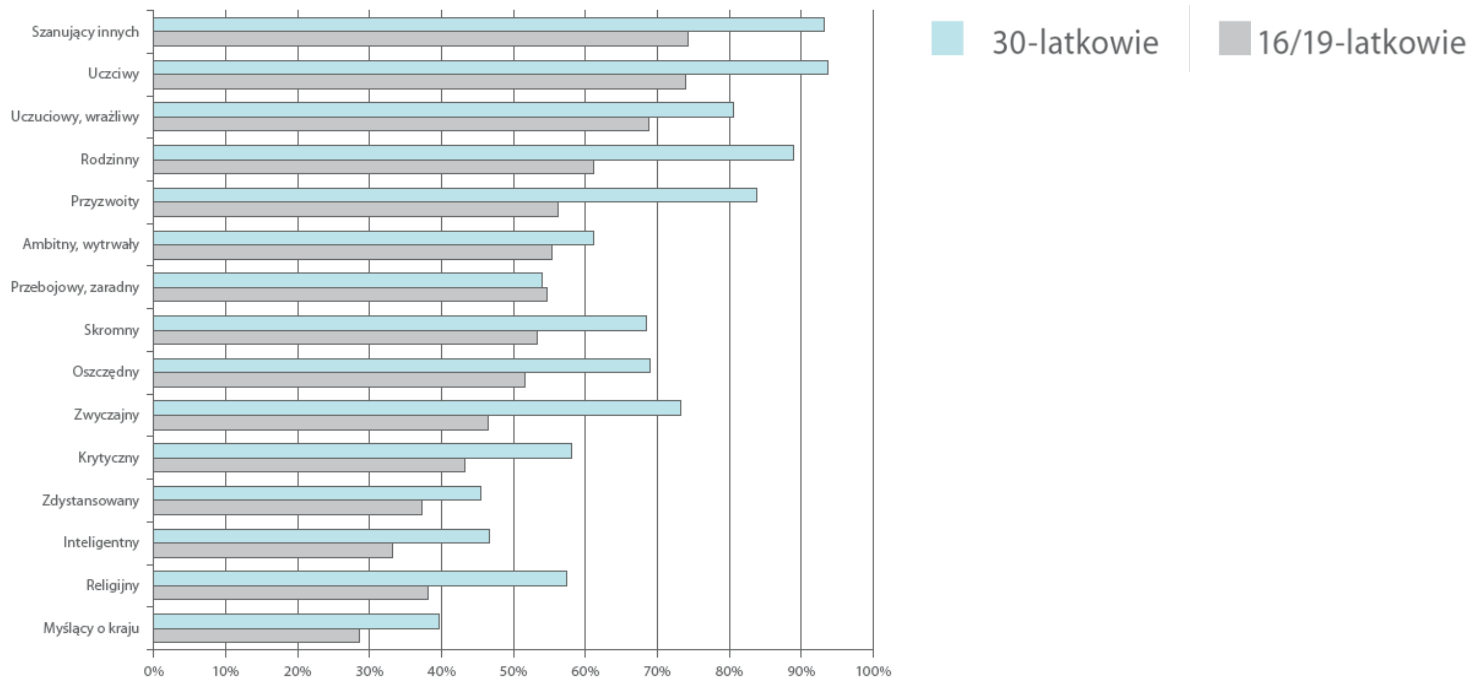
Szkic do portretu

Sprawy w życiu ważne – dawniej i teraz

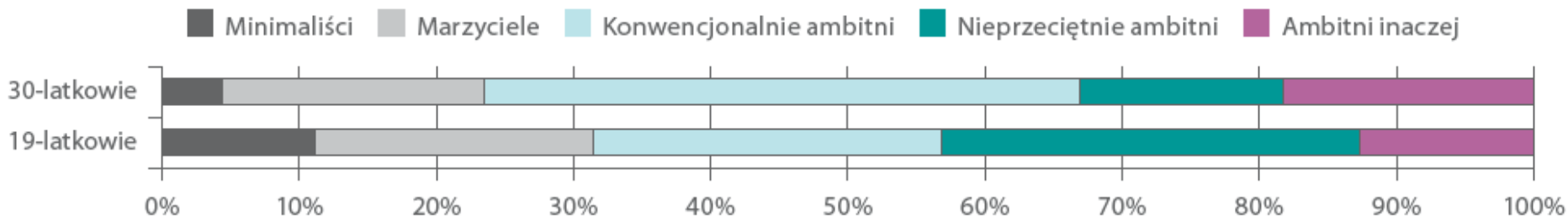
Widoczna jest mentalna odrębność dzisiejszego młodego pokolenia

Autocharakterystyki

Młodzi i starsi w podobnym stopniu są zdeterminowani w osiaganiu życiowych planów. Różni ich rozłożenie cech „ascetycznych” i tych bardziej „barwnych”; „sentymetalnych” i „pragmatycznych”.

Orientacje życiowe

Młodsze roczniki są bardziej wyrazistym produktem społeczeństwa konsumpcyjnego. Stają się wytrawnymi konsumentami zanim jeszcze osiągną dorosłość.

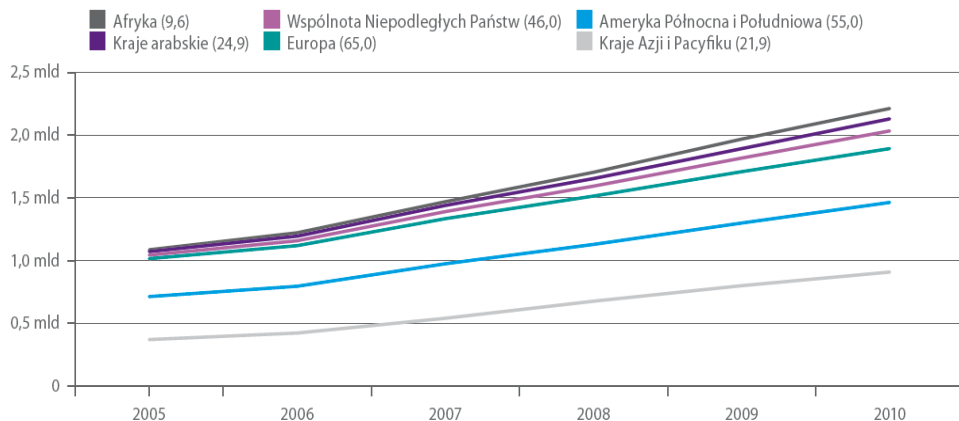
Pola (wyraźnej) odmienności młodych

1. Internet i życie w sieci

To głównie młodzi ludzie mają udział w ekspansji Internetu na świecie. W Polsce 93% młodych w wieku 16-24 lata regularnie korzysta z Internetu.

Użytkownicy Internetu w świecie

Liczba użytkowników na 100 mieszkańców w 2010 r.

Młodzi Polacy są nieustannie on-line. Spędzają w sieci od 17 do 20 godzin tygodniowo. To, bez czego nie mogliby się obyć, to Internet i telefon komórkowy.

Hierarchia ważności mediów a wiek użytkowników

■ Pierwsze miejsce ■ Trzecie miejsce ■ Piąte miejsce
■ Drugie miejsce ■ Czwarte miejsce

Wiek	Telewizja	Telefon komórkowy	Radio	Internet	Telefon stacjonarny
15-19	2,42	2,29	3,90	1,85	4,54
20-24	2,38	2,11	3,77	2,13	4,61
25-29	2,28	2,29	3,52	2,40	4,50
30-39	1,94	2,39	3,40	3,06	4,21
40-49	1,64	2,61	3,11	3,67	3,97
50-59	1,45	2,89	2,98	4,06	3,62
60+	1,36	3,49	2,43	4,48	3,23

Internet – podejrzliwie traktowany przez dorosłych – spełnia ważne funkcje w życiu młodzieży:

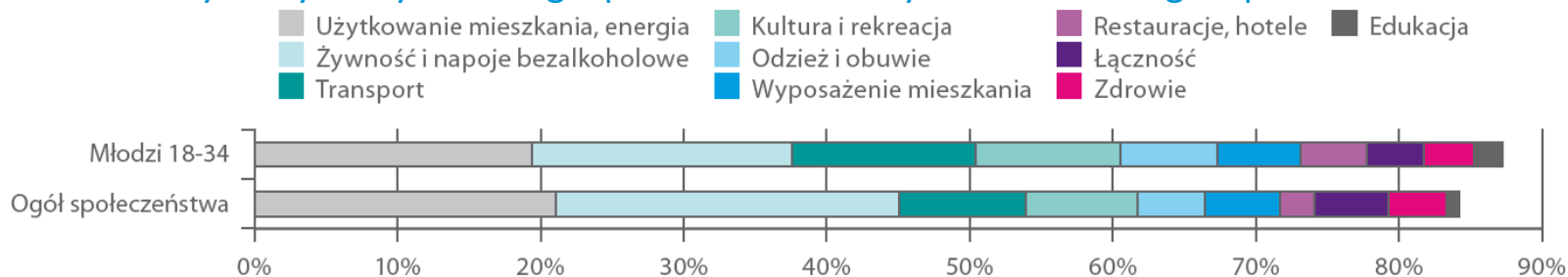
- Kreuje nowy typ kultury – jest to kultura uczestnictwa
- Pomaga realizować własne pasje (na które nie ma instytucjonalnego odpowiednika w „realu”)
- Zaspokaja ważne społeczne potrzeby – buduje więzi i poczucie przynależności (którego nie jest w stanie zaoferować realne społeczne otoczenie)
- Jest miejscem intymnych schadzek
- Jest targowiskiem i
- Polityczną agorą

2. Nowa „filozofia” konsumowania

- W logice konsumpcjonizmu kupowanie rzeczy czy robienie z nich określonego użytku nie musi być oznaką orientacji materialistycznej, chociaż ma ważne pozycjonujące znaczenie (orientację na „mieć” zaczyna wypierać orientacja na „mieć-by-być”). Społeczeństwo konsumpcyjne dba o to, by wybory te dotyczyły przede wszystkim stylu życia i nie zamykały się na chęci posiadania i używania przedmiotów.
- **Z filozofii młodego konsumenta:**
 - Liczy się nie tyle chęć posiadania rzeczy, co filozofia ich używania i związana z nimi ekspresja, symbolika
 - Znaczenie ma nie to, ile i jak się zarabia, ale to ile i jak się wydaje
 - Ważne jest nie to jak się pracuje, ale to jak się korzysta z życia i odpoczywa
 - Najważniejszy jest wybór, który jest wartością samą w sobie – sam wybór ma nawet większe znaczenie niż to co się wybiera
 - Możliwość wybierania swojego Ja, eksperymentowanie z nim (w czym ważne są również rzeczy) są oznakami wolności
- Filozofia ta współokreśla wiele innych życiowych preferencji, dylematów i wyborów.

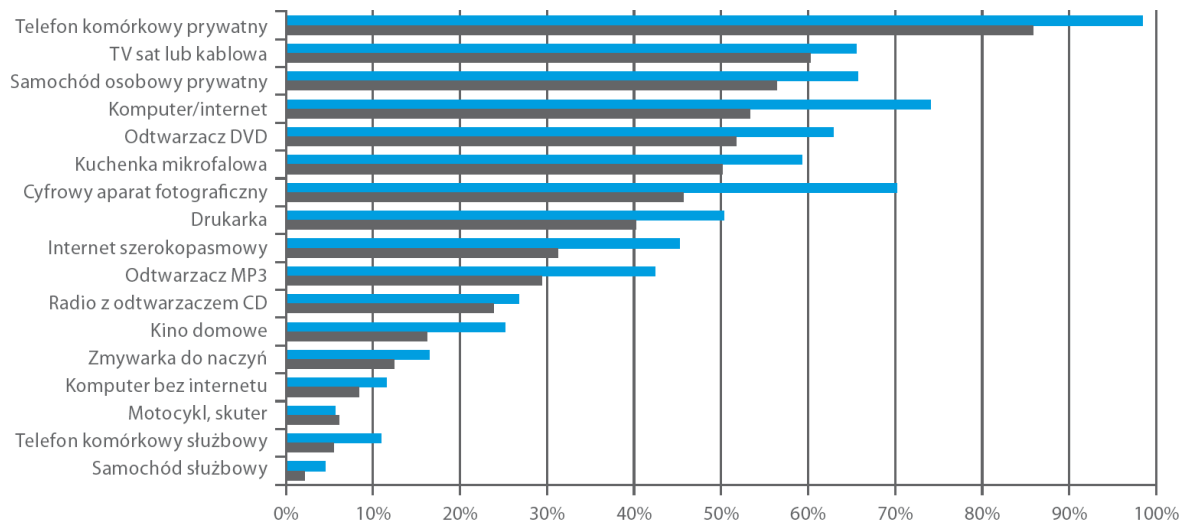
Młodzi więcej niż starsi wydają na „styl życia”

Struktura wybranych wydatków gospodarstw domowych – młodzi i ogół społeczeństwa

**Młode gospodarstwa domowe
lepiej są wyposażone w
nowoczesny sprzęt,
zwłaszcza ICT**

Wyposażenie gospodarstw domowych

3. Intymność i nowy porządek sentymentalny

- Miłość romantyczna a związki „dwubieżne”
- „chodzenie ze sobą” i „wyhaczanie”
- Marzenie o partnerze idealnym i lęki przed trwałym związkiem
- Postępująca liberalizacja obyczajowa – widoczna w zakresie norm zaliczanych do moralności katolickiej
- Poszerzanie się zakresu erotycznych eksploracji
- Jednocześnie ujawnia się trend polegający na radykalizacji poglądów tradycyjnych:
 - Redukowanie definicji rodziny
 - Wzrost dezaprobaty dla życia bez ślubu
 - Spadek akceptacji rozwodów
 - Wzrost poparcia dla prawa zakazującego aborcji

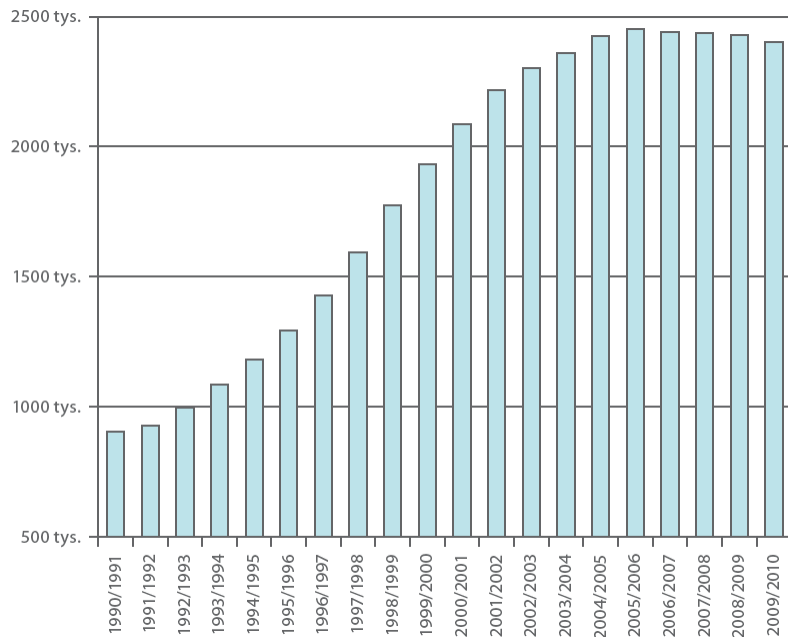
4. Inne są młode kobiety

- Są lepiej wykształcone
- Są bardziej zdeterminowane w utrzymaniu pozycji na rynku pracy
- Doświadczają trudnych dylematów
 - dylemat macierzyństwa (dzieci czy kariera zawodowa)
 - Dylemat ekonomiczny (praca czy dom)
 - dylemat samorealizacji (czas dla domu czy czas dla siebie)
 - dylemat wolności (wychodzić za mąż czy żyć jako singiel)
- Młodzi mężczyźni, społeczna mentalność i rozwiązania instytucjonalne z trudem dostosowują się do tych okoliczności

5. Inne traktowanie edukacji

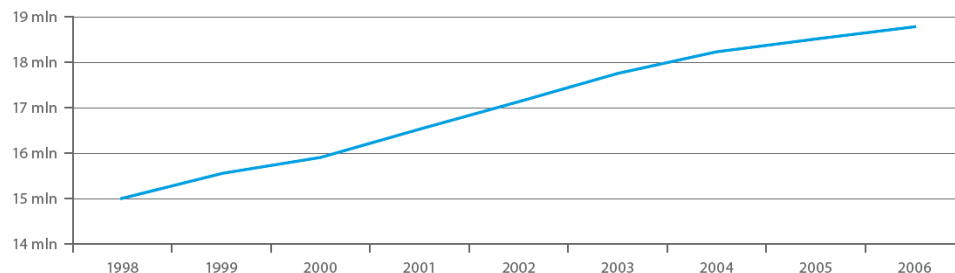
Inwestycje w edukację stały się podstawowym elementem strategii życiowych młodzieży

Zmiany liczby studentów w Polsce
w latach 1990-2010

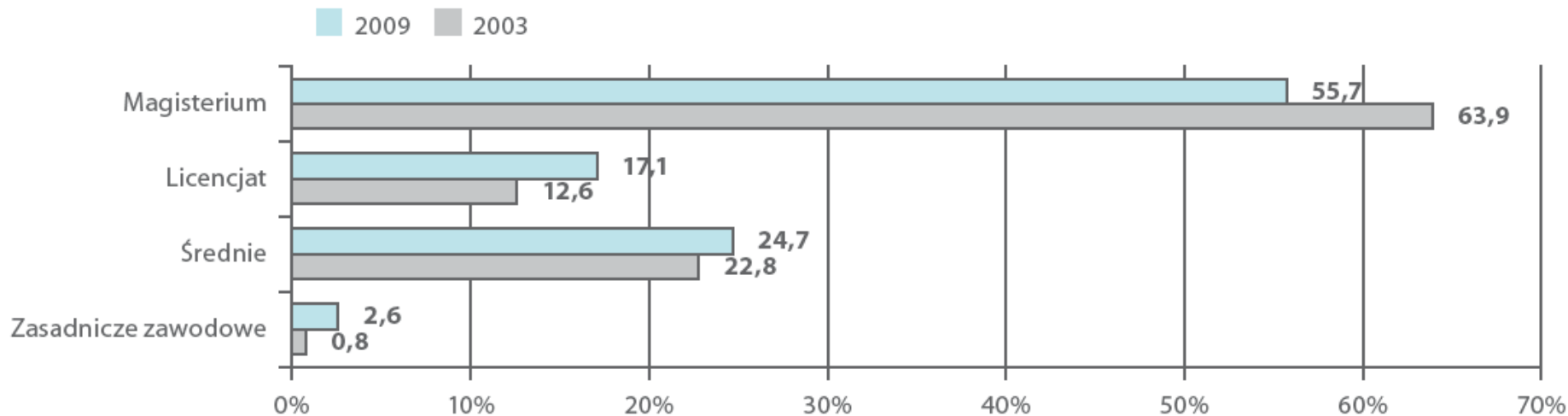
W Polsce wskaźniki skolaryzacji są jednymi z
najwyższych, a dynamika ich przyrostu
największa

Przyrost liczby studentów w UE-27 w latach 1998-2006

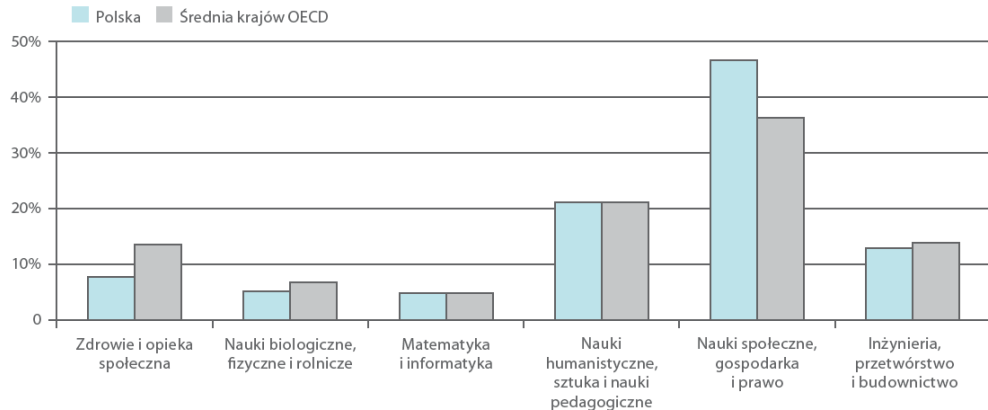
Mimo „schłodzenia” (urealnienia?) aspiracji edukacyjnych ciągle są one wysokie. Wskaźniki skolaryzacji na poziomie wyższym wynoszą 41,2% (netto) i 54% (brutto)

Zmiany aspiracji edukacyjnych w latach 2003-2009

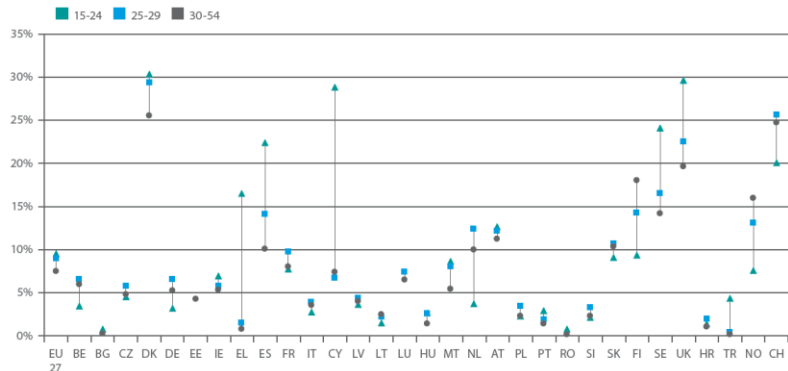

Młodzież dokonuje jednak ciągle jeszcze bardzo tradycyjnych wyborów i ma tradycyjne oczekiwania wobec edukacji (przygotowanie do zawodu)

Odsetek nowo przyjętych studentów według grup kierunków studiów w Polsce i krajach OECD

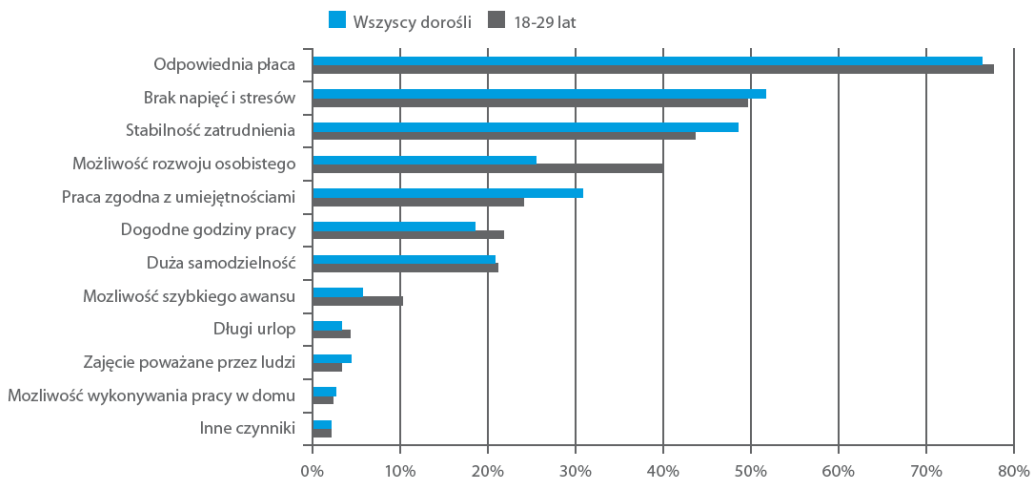

Tymczasem coraz pewniejsza staje się perspektywa life-long-learning i edukacji nawrotowej (szkolenia i krótkie kursy podyplomowe)

6. Inne podejście do pracy

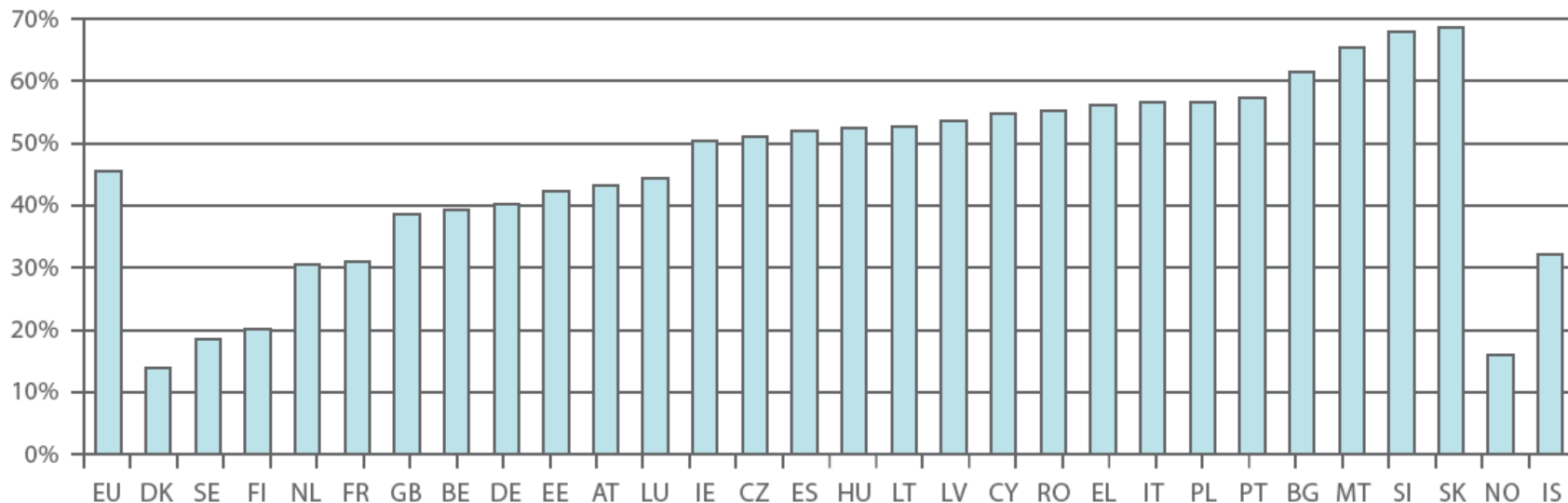
Co jest najważniejsze w pracy zawodowej?

- Młodzi mniej lękają się stresów, wykonywania pracy niezgodnej z umiejętnościami czy niezbyt prestiżowej
- Przede wszystkim liczą się odpowiednie dochody, możliwości rozwoju osobistego i szybkiego awansu
- Coraz częściej wysyłają sygnały, że czas poświęcany pracy nie może przekreślać możliwości rozwijania własnych zainteresowań, odbierać prawa do odpoczynku czy przebywania z rodziną
- Ważna jest dla nich elastyczność organizacji czasu pracy. Coraz częściej również (choć słabiej niż starsi) podnoszą problem stabilności i bezpieczeństwa zatrudnienia

7. Później zaczynająca się dorosłość

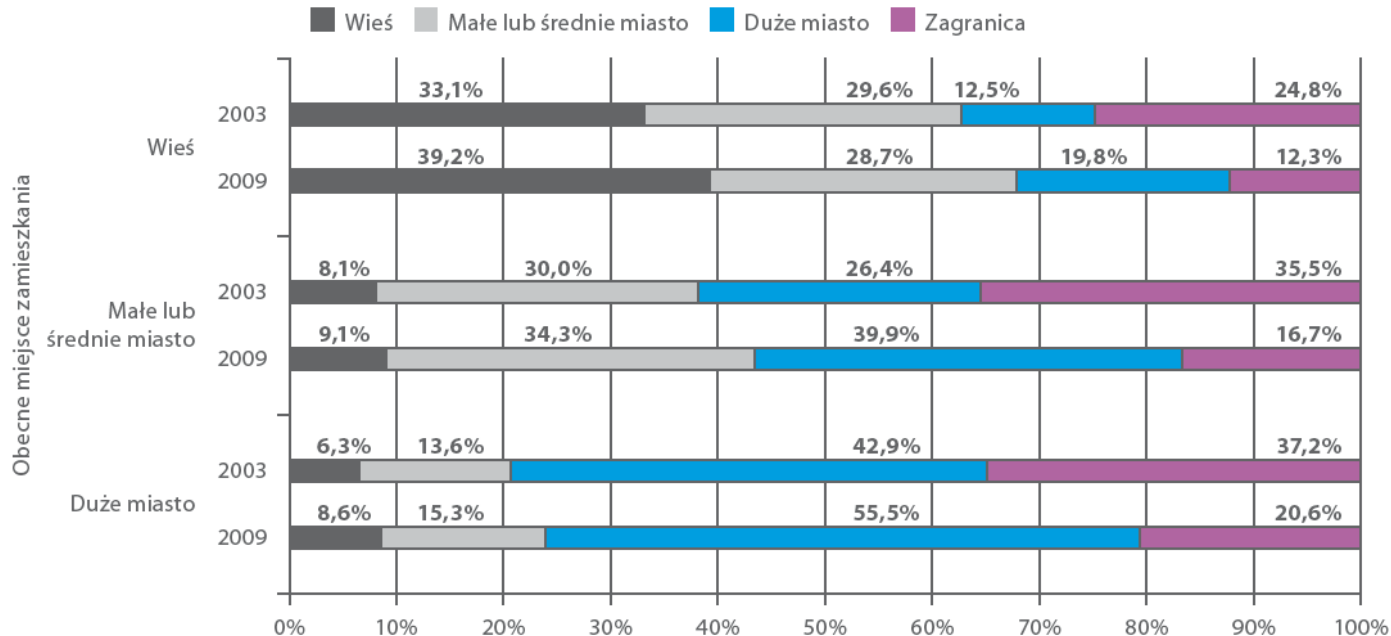
Udział „gniazdowników” w populacji 18-34 lata w krajach UE (2008)

27

- Syndrom „crowded nest” ma w Polsce głównie materialne, nie mentalne korzenie
- Częściej dotyczy mężczyzn niż kobiet
- Dotyczy 83% młodych w wieku 20-24 lata, 58% w wieku 25-29 lat i 28% w wieku 30-34.

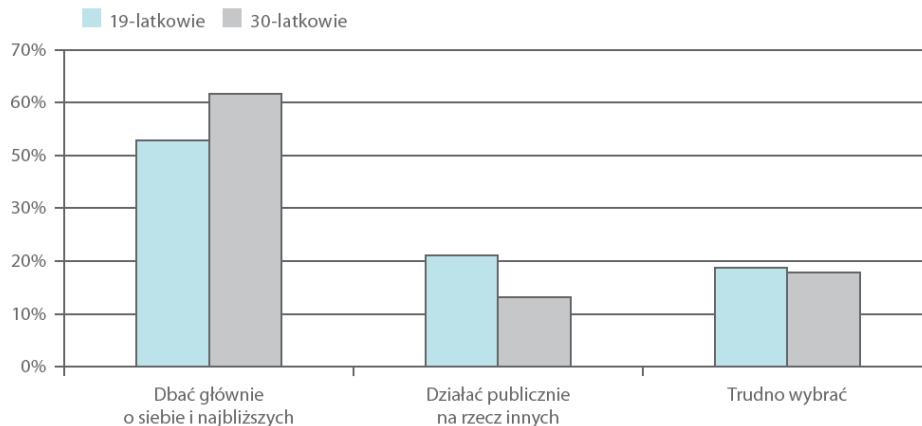
8. Inne preferencje dotyczące przyszłego miejsca zamieszkania

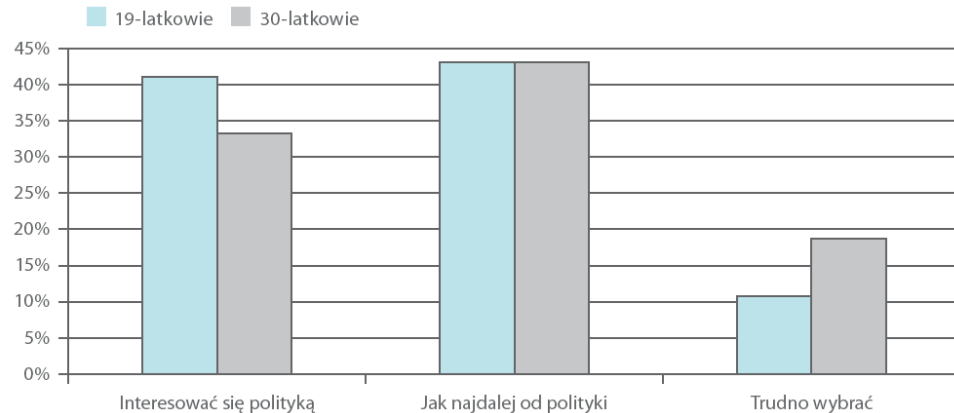
- Rośnie zainteresowanie wsią jako miejscem przyszłego zamieszkania – zarówno wśród wiejskiej, jak i miejskiej młodzieży
- Maleje zainteresowanie mieszkaniem za granicą, ale – w przeciwieństwie do starszych – są one ciągle bardzo wyraźne

9. Inny typ wrażliwości obywatelskiej i społecznej

Co lepsze: dbać głównie o siebie i najbliższych czy działać publicznie na rzecz innych?

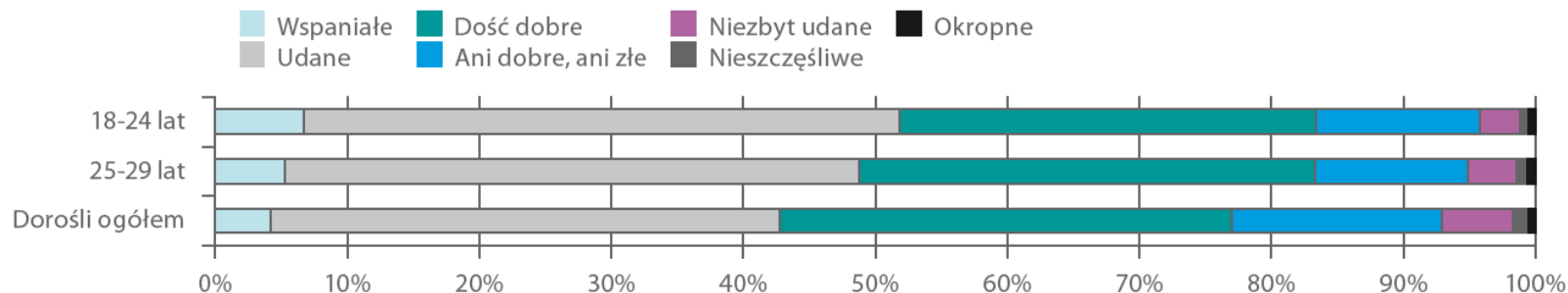
Co lepsze: interesować się polityką, czy być jak najdalej od niej?

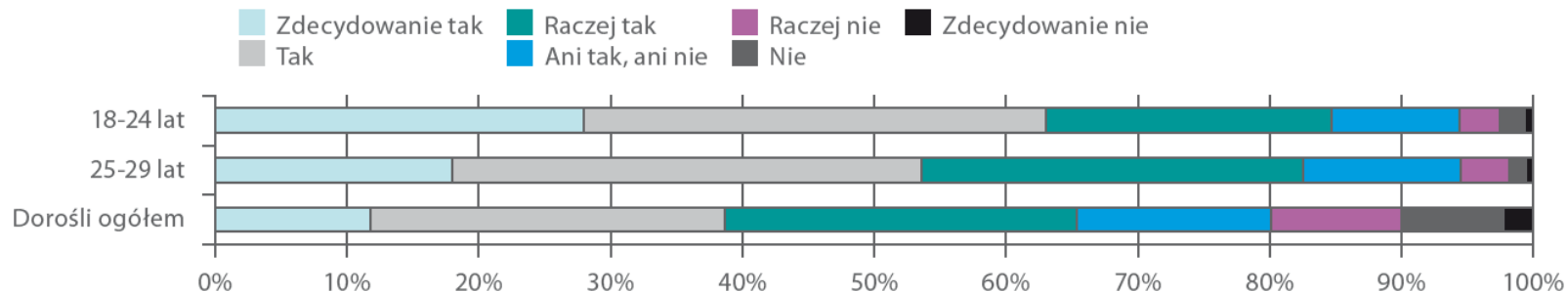
Młodzi odrzucają konwencjonalne uczestnictwo w polityce, ale za to wykazują się większym zaangażowaniem w działalność dobroczynną, wolontariatu, częściej zdradzają poczucie sensu działań zbiorowych, są bardziej altruistyczni, mają mniej ideologiczne, a bardziej racjonalne oczekiwania wobec państwa

10. Inne nastawienie do życia

Zadowolenie z życia

Energia życiowa

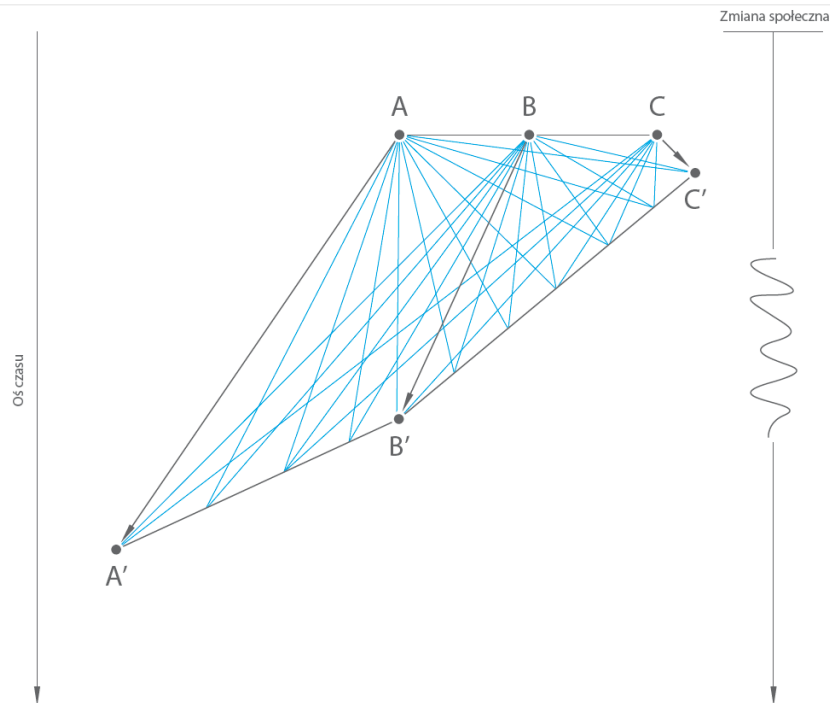
Młodzież cieszy się życiem i uważa, że ma w sobie dużo energii życiowej. Tak twierdzi 84% Polaków w wieku 15-29 lat, znacznie więcej niż reprezentantów starszych kategorii wiekowych.

**W czym tkwi siła i
rozwojowy potencjał
młodych?**

- W ich młodości i energii życiowej, w chęci zmiany życia i świata na lepsze
- W ich aspiracjach cywilizacyjnych i życiowych
- W ich zdolnościach adaptacyjnych
- W ich liczebności
- W chęci angażowania się w sprawy, które wykraczają poza codzienność i własny interes
- W ich umiławaniu wolności i wyboru
- W ich racjonalnych oczekiwaniach wobec polityki i niechęci do ideologii

Czy młodzi są monolitem?

Są wyraźnie zróżnicowani, a linie podziałów wyznaczają: (1) rodzinne i środowiskowe kapitały, (2) edukacja, (3) aktywność własna jednostki

Bieguny społecznego świata młodych

- **Biegun A'**
 - Ludzie dobrze i niekonwencjonalnie wykształceni
 - Mający stałą pracę i ciekawe kariery
 - Dobrze zarabiający, których stać na samodzielność i wysoki standard życia
 - Uprawiający partnerski model rodziny i liberalni światopoglądowo
 - Mający poczucie bezpiecznej perspektywy
 - Akceptujący zmiany tworzące przestrzeń dla realizacji ich aspiracji i dążeń życiowych (proinnovazione, światopoglądowo otwarci)
 - Radzący sobie w życiu
 - Mający poczucie własnej wartości
- **Biegun C'**
 - Ludzie gorzej wykształceni
 - nie mający pracy lub pracę tymczasową,
 - Mało zarabiający lub nie zarabiający wcale, bez szans na samodzielne życie
 - Tradycyjni mentalnie i światopoglądowo
 - Z poczuciem niepewnej przyszłości
 - Nie rozumiejący sensu zachodzących w świecie przemian uciekający w kierunku rozwiązań autorytarnych
 - Roszczeniowi
 - Z kompleksami społecznymi i resentymentami

Rekomendacje dla polityk publicznych.

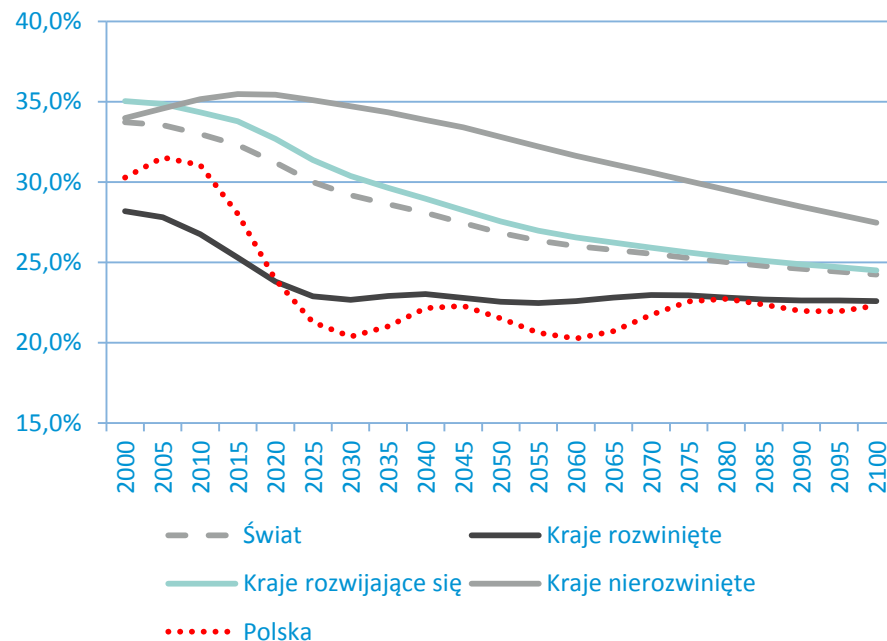
Nie można mówić o młodych bez mówienia o przyszłości i nie można mówić o przyszłości bez mówienia o młodych

Młodzi: siła rozwojowa czy stracone pokolenie?

Młodzież w krajach arabskich

Kraj	Udział populacji poniżej 30 roku życia	Udział osób w wieku 15-24 w zatrudnieniu (2008)	PKB per capita wg parytetu siły nabywczej w tys. dol., 2010
Algieria	56%	31%	7,1
Arabia Saudyjska	61%	25%	23,7
Bahrajn	48%	30%	26,8
Egipt	61%	23%	6,4
Jemen	73%	22%	2,6
Jordan	65%	20%	5,7
Libia	61%	27%	14,9
Maroko	56%	35%	4,8
Oman	64%	29%	26,2
Syria	67%	32%	5,1
Tunezja	51%	22%	9,5

Udział młodych (15-34) w całkowitej populacji w danej grupie krajów

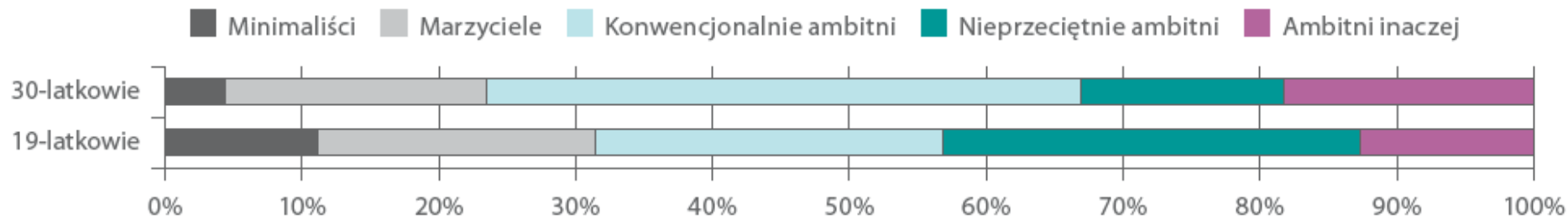

Młodzi: siła rozwojowa czy stracone pokolenie?

- Wiosna arabska
- Zamieszki w Londynie
- Pokolenie 1000 €
- Bezrobocie 40%

Orientacje życiowe młodych

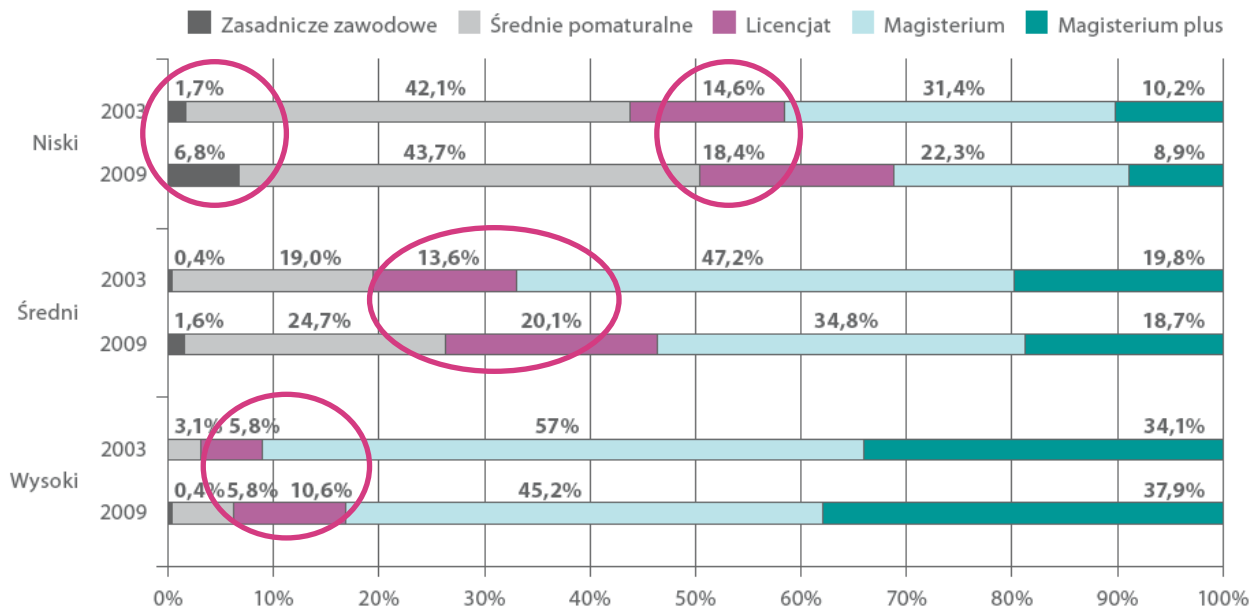
- **Minimaliści**, którzy nie mają wysokich aspiracji, mierzą na spokojne i bezpieczne życie, stanowią margines (5% młodych dorosłych oraz 11,5% młodszej młodzieży)
- **Marzyciele** – o wysokich aspiracjach do dostatku, barwnego i wygodnego życia, ale ze słabymi przesłankami do sukcesu – stanowią 20% młodych
- Zorientowani na wzory mieszczańskie i przeciętne statusy (**konwencjonalnie ambitni**) stanowią główny strumień starszych roczników młodzieży (43,2%).
- **Nieprzeciętnie ambitni**: Młodszych częściej urzekają niekonwencjonalne wzory życia: barwne, niecodzienne, z dużą wagą przywiązywaną do nieprzeciętnych karier i wyrafinowanej konsumpcji (30,4%).
- **Ambitni inaczej** - połączenie wysokich dążeń konsumpcyjnych i statusowych z dbałością o wartości niematerialne (8,3% młodzieży oraz 12,5% młodych dorosłych).

Nowe podejście w polityce

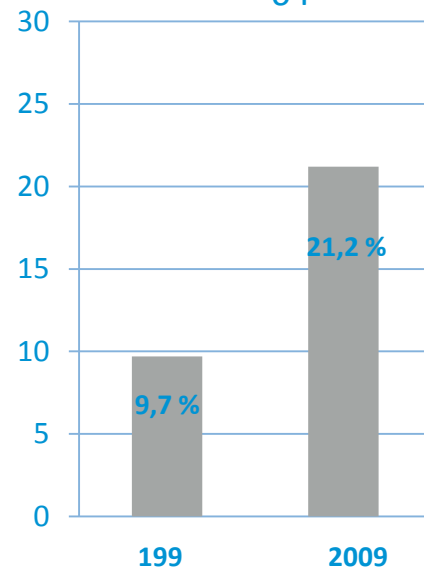
1. Uczynić wymiar generacyjny kluczowym dla strategii rozwojowych świata, Europy, krajów, a w naszym państwie perspektywy „POLSKI 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI” – po to, by kompleksowe podejście dało szansę na poprawę sytuacji życiowego startu młodych, a zarazem stworzyło warunki dla aktywnej starości i tzw. srebrnej gospodarki.
2. Z punktu widzenia sił rozwojowych oraz doświadczenia zmiany, to właśnie młoda generacja Polaków ma wszelkie znamiona, by nie tylko – jak poprzednicy – zmienić model ustrojowy, ale poprowadzić kraj w przyszłość, opartą na nowych przewagach konkurencyjnych, dokonać naprawdę radykalnego skoku cywilizacyjnego (i to poza wszelkimi różnicami światopoglądowymi oraz ideologicznymi czy politycznymi). W rozwiązywaniu różnych problemów i podejmowaniu wyzwań powinniśmy stawiać na młodych.
34. Wprowadzić do polityk publicznych różnego rodzaju wymiar generacyjny i stworzyć w realizacji celów „POLSKI 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI” warunki dla nowocześnie pojmowanego wzrostu spójności społecznej, szczególnie w ujęciu terytorialnym.
35. Stworzyć polityczny klimat dla debaty o solidarności i wymianie międzygeneracyjnej, prowadząc ją z uznaniem i szacunkiem dla odrębności światopoglądowych i ideowych, różnic w poglądach politycznych, ale w poszukiwaniu celu, jakim jest dobro wspólne oraz przekazywanie przywództwa.

Edukacja: różnicuje ale i tworzy szanse

Aspiracje edukacyjne młodzieży a status rodziny pochodzenia

Udział osób z wyższym wykształceniem w populacji 25-64

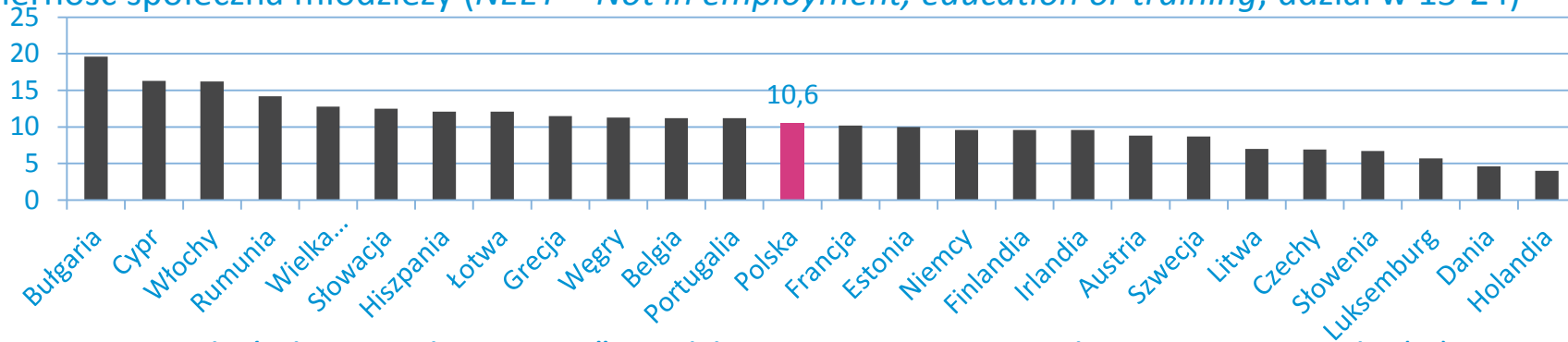

Edukacja: różnicuje ale i tworzy szanse

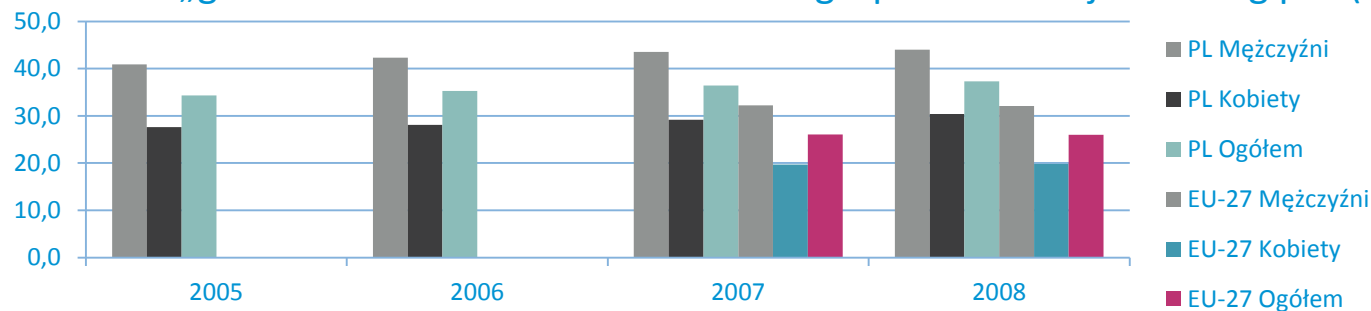
3. Niezbędne jest stworzenie warunków, aby każdy młody człowiek miał dostęp do wybranej przez siebie dowolnej ścieżki edukacyjnej, co wymaga prowadzenia polityki wyrównywania szans przez umożliwienie udziału w edukacji powszechnej każdemu dziecku od 3 roku życia, personalizację procesów uczenia, by indywidualnie stymulować rozwój osób uzupełniających deficyty lub wysoce utalentowanych.
4. Niezbędne jest umożliwienie pozyskiwania kompetencji cyfrowych w szkole (cyfrowa rewolucja edukacyjna związana z projektem „klasa laptopowa”, co wymaga odpowiedniego przygotowania nauczycieli, sprzętu i dostępu w szkole do szybkiego, szerokopasmowego Internetu).
5. Należy stworzyć dobre doradztwo zawodowe w szkole gimnazjalnej oraz zdecydowanie poprawić i unowocześnić szkolnictwo zawodowe, aby współdziałało z naszą gospodarką, co podniesie jego jakość i atrakcyjność dla młodzieży.
6. Ważna jest poprawa efektywności i jakości studiów, rozwój systemów stypendialnych o prostej formule (kredyt na indeks), stypendia dla wybitnie zdolnych (także aby najlepsi mogli studiować na uznanych uczelniach zagranicznych) oraz dla doktorantów (pozwalające na samodzielność utrzymania się) i postdoktorantów. Potrzebne jest również większe wsparcie staży zagranicznych oraz obecności zagranicznych studentów w Polsce.
7. Istotą kontynuacji reform edukacyjnych jest zmniejszanie różnic terytorialnych, a tym samym niespójności w dostępie do wysokiej jakości edukacji i zmniejszenie roli obciążeń wynikających ze słabości stymulacji rodzinnej. Polska szkoła powinna wykazywać się zdecydowanie wyższą zdolnością wypracowywania edukacyjnej wartości dodanej.

Start życiowy – bariery i ryzyka

Bierność społeczna młodzieży (*NEET – Not in employment, education or training*, udział w 15-24)

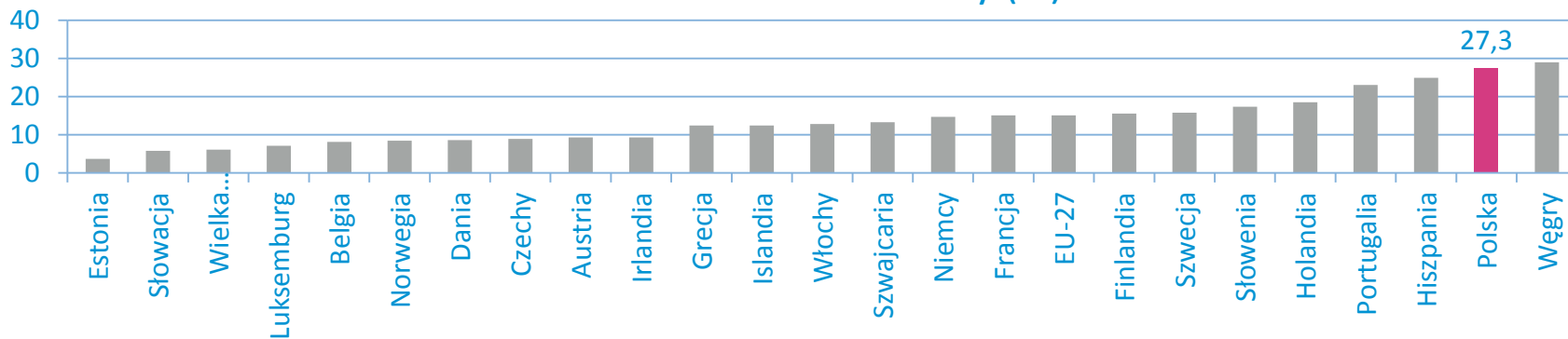

Wskaźnik „gniazdownictwa” – Polska i EU27 w grupie wiekowej 24-34 wg płci (%)

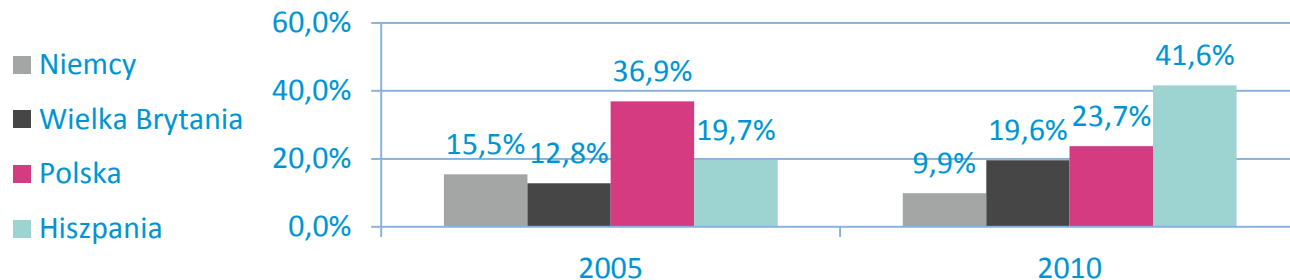

Start zawodowy – bariery i ryzyka

Zatrudnienie na czas określony (%)

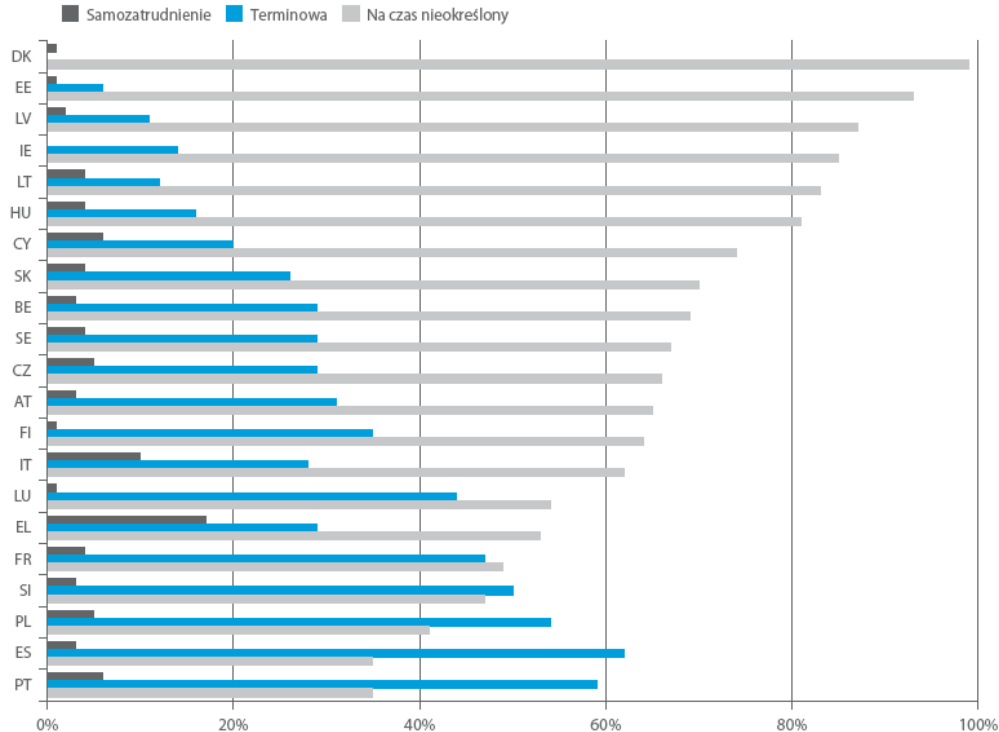

Stopa bezrobocia wśród młodzieży do 25 lat (%)

Start zawodowy – bariery i ryzyka

Typ zawieranych kontraktów w przypadku pierwszej pracy

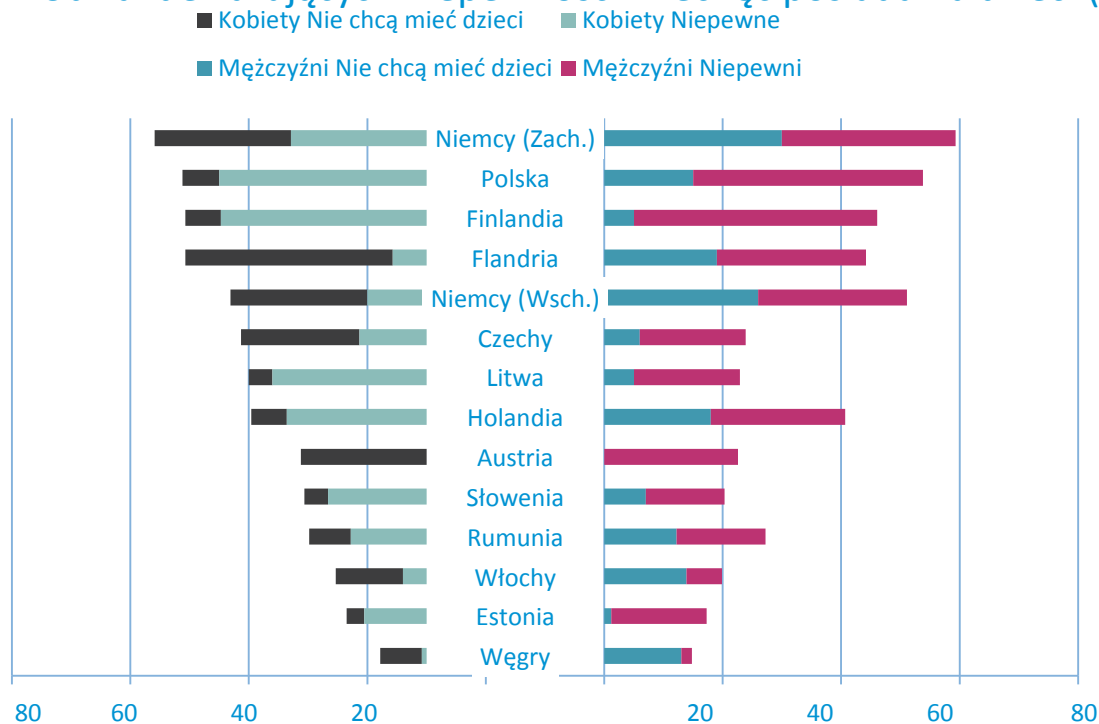

Start życiowy/ zawodowy – bariery i ryzyka

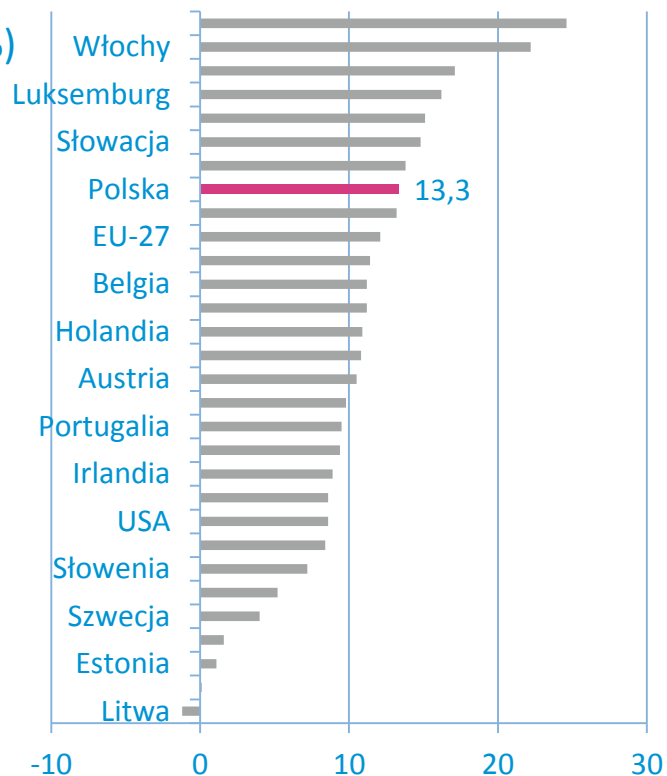
8. Programy Aktywnej Polityki Rynku Pracy finansowane z Funduszu Pracy nie powinny być ograniczane oraz należy je uelastycznić tak, by można było zatrudniać absolwentów w samorządach w celu realizacji projektów zadaniowych, czy studentów oraz uczniów w okresach specjalistycznych praktyk zawodowych. Równolegle należy wprowadzić obowiązek zatrudniania na stabilniejszy okres, po czasie stażu u pracodawcy.
9. Należy wzmocnić warunki prawne, by zatrudnienie sezonowe (przy zgodzie stron: pracownika i pracodawcy) mogło być powtarzalne i traktowane jako element stabilności, co zwiększyłoby wiarygodność pracownika u kredytodawców.
10. Trzeba zwiększyć elastyczność wymogów dotyczących telepracy, tak by na większą skalę rozwijać tę formę zatrudnienia, także dla matek na urlopie wychowawczym, z zachowaniem części uprawnień urlopu wychowawczego.
11. Trzeba stworzyć model promocji przedsiębiorczości innowacyjnej, zwiększając zachęty do „start-up-ów” innowacyjnych, przeznaczając na ten cel odpowiednie granty, dzięki pozyskaniu których młodzi mikroprzedsiębiorcy będą w stanie zamawiać projekty badawcze i wdrażać innowacyjne rozwiązania.
12. Należy stworzyć warunki, by nie podwyższając nadmiernie kosztów pracy, zarazem zagwarantować odpowiednie ubezpieczenie społeczne osobom zatrudnionym w nietypowych formach zatrudnienia.

Aspiracje zawodowe, życiowe – wartość rodziny: jak pogodzić?

Udział deklarujących niepewność i niechęć posiadania dzieci (%)

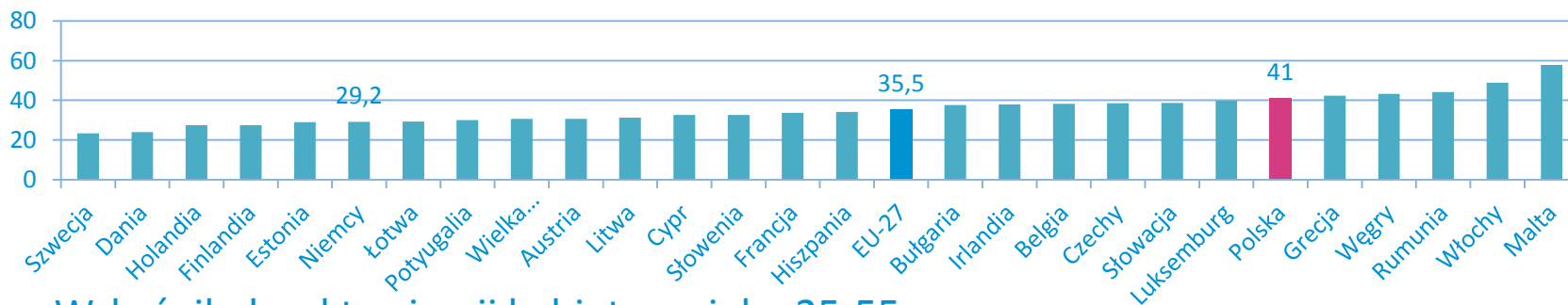

Różnice w zatrudnieniu kobiet i mężczyzn (%)

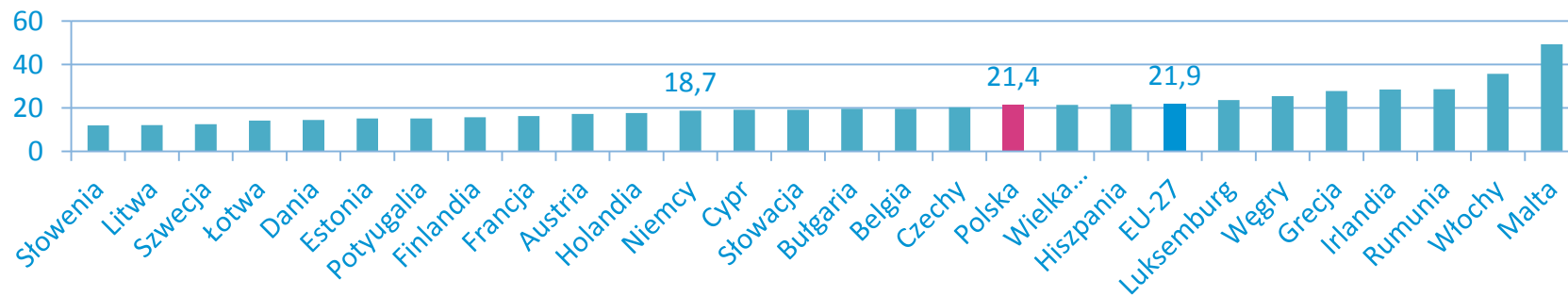

Aspiracje zawodowe, życiowe – wartość rodziny: jak pogodzić?

Wskaźnik dezaktywizacji kobiet w wieku 15-64

Wskaźnik dezaktywizacji kobiet w wieku 25-55

Aspiracje zawodowe, życiowe – wartość rodziny: jak pogodzić?

16. Promować i upowszechniać stosowanie nowych rozwiązań wspomagających elastyczne łączenie pracy zawodowej różnego typu z pełnieniem funkcji opiekuńczych (co dotyczy powinno zarówno zmian w Kodeksie Pracy, jak i nowych postaw pracodawców, inwestujących w ten sposób w równowagę pracy i życia pracowników).

17. Wprowadzić w życie rozwiązania w systemie edukacji upowszechniające edukację przedszkolną na poziomie docelowo co najmniej 90% udziału dzieci w każdym roczniku od 3 do 5 lat, co sprzyjać będzie wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci oraz zmniejszyć koszty alternatywne ponoszone przez rodziców.

18. Wypracować nowy model wsparcia opieki zdrowotnej dla dzieci w szkołach, poprzez dostępność opieki pielęgniarstwa oraz lepszej jakości profilaktykę zdrowotną (badania okresowe stanu zębów i narządów ruchu oraz przeciwdziałanie tendencji do otyłości wśród dzieci, co wymaga zorganizowanej i mocnej promocji zdrowego żywienia).

19. Wprowadzić zmiany w systemie świadczeń rodzinnych, by wzrosła ich dostępność w realnej sytuacji zagrożenia ubóstwem, ale w powiązaniu ze wsparciem na rzecz wydobycia się z ubóstwa (by uniknąć trwałej pułapki uzależnienia od zasiłków społecznych) oraz z nakierowaniem głównych działań na rodziny wysoko wielodzietne.

Aspiracje zawodowe, życiowe – wartość rodziny: jak pogodzić?

- 20.** Dokonać analizy możliwości większego skupienia wsparcia na rzecz wzrostu dietności poprzez ulgi podatkowe w większej skali na dzieci – od trzeciego w rodzinie.
- 21.** Rozwijać promocje zmian kulturowych i mentalnych, by rosła akceptacja dla rozwiązań wspierających dzieci i związki osób wychowujących dzieci, bez względu na stronę formalną relacji między partnerami.
- 22.** Dokonać radykalnych zmian w opiece nad dziećmi niepełnosprawnymi w celu wzmocnienia ich potencjału rozwojowego poprzez adekwatny system edukacji (od przedszkola do szkoły wyższej), umożliwiający w przyszłości usamodzielnienie życiowe poprzez podjęcie pracy.
- 23.** W celu poprawy warunków mieszkaniowych młodej generacji, przygotować nowy program, w wyniku którego pojawi się lepsza oferta mieszkań na wynajem, zorganizowane zostaną elastyczne formy czasowego uzyskiwania mieszkania z puli budownictwa socjalnego na start życiowy przy niskich dochodach. Jednym z celów i zadań programu będzie również udostępnianie długoterminowych kredytów przy większym zaufaniu do zdolności kredytowej młodych klientów oraz ewentualne wsparcie poręczeniowe państwa, czy stworzenie warunków dostępności instrumentów dłużnych wspomagających kredyt hipoteczny i jego uzyskanie.

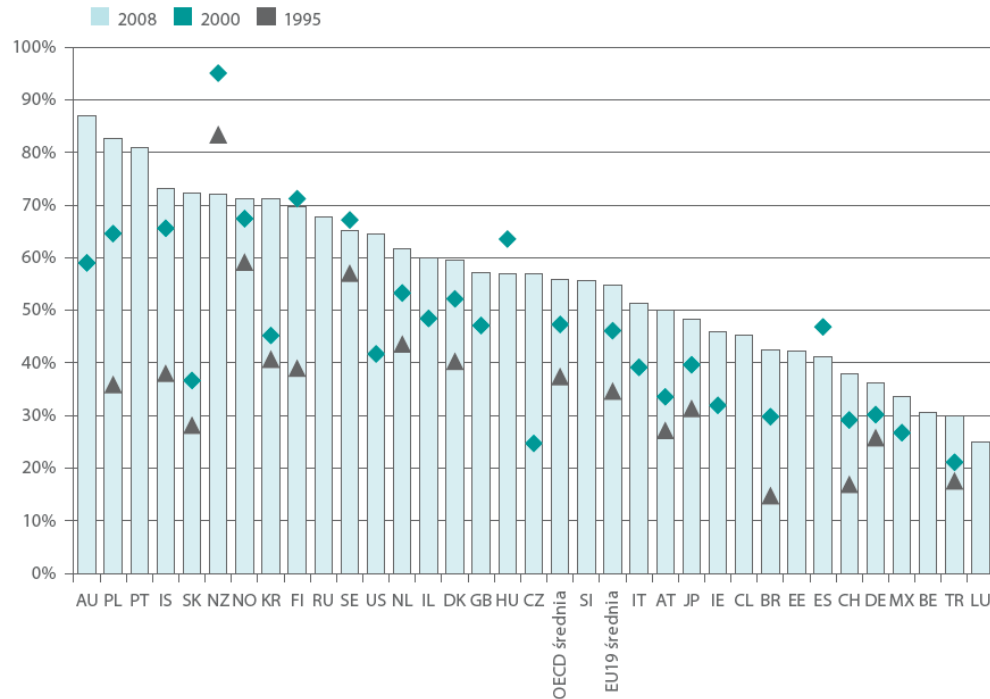
Poprawa warunków dla rozwoju pozycji kobiet, wykorzystanie ich potencjału – zwielokrotnia siłę czynników rozwojowych

13. Promować równe traktowanie kobiet i mężczyzn, co oznacza konsekwentne wypełnianie w praktyce istniejącego prawa, łącznie z zapisami dotyczącymi kwotowego udziału kobiet w różnego typu przedstawicielstwach.

14. Upowszechniać nowe wzorce zatrudniania i rozwoju kobiet pracowników, bardziej dostosowane do zmienności cyklu życia rodziny i dopasowane do różnego typu wykształcenia oraz możliwości zawodowych kobiet (w tym wspierać zdobywanie nowych kwalifikacji kobiet decydujących się na powrót – po okresie przerwy – na rynek pracy lub bez doświadczenia startu zawodowego, poprzez specjalne programy aktywizacji z Funduszu Pracy).

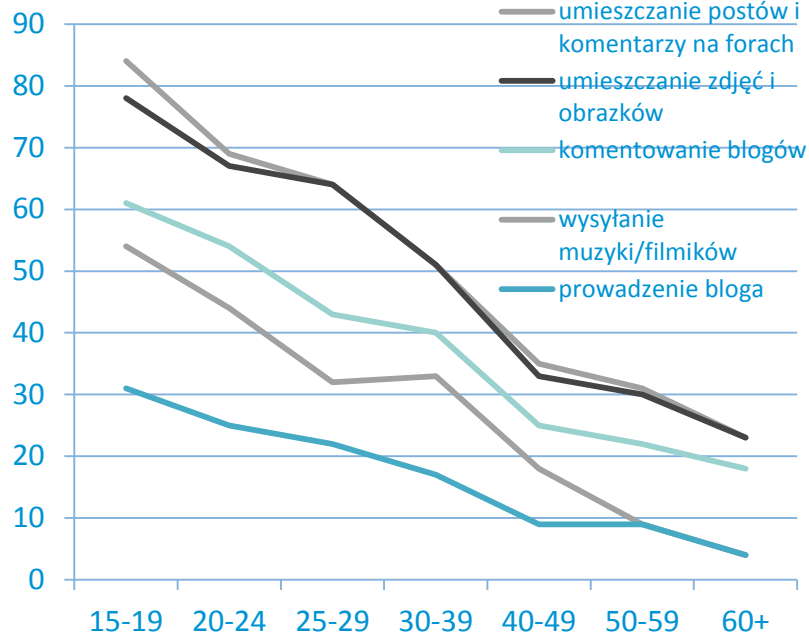
Młodzi – warunki dla skoku cywilizacyjnego

Odsetek absolwentów szkół średnich rozpoczynających studia wyższe

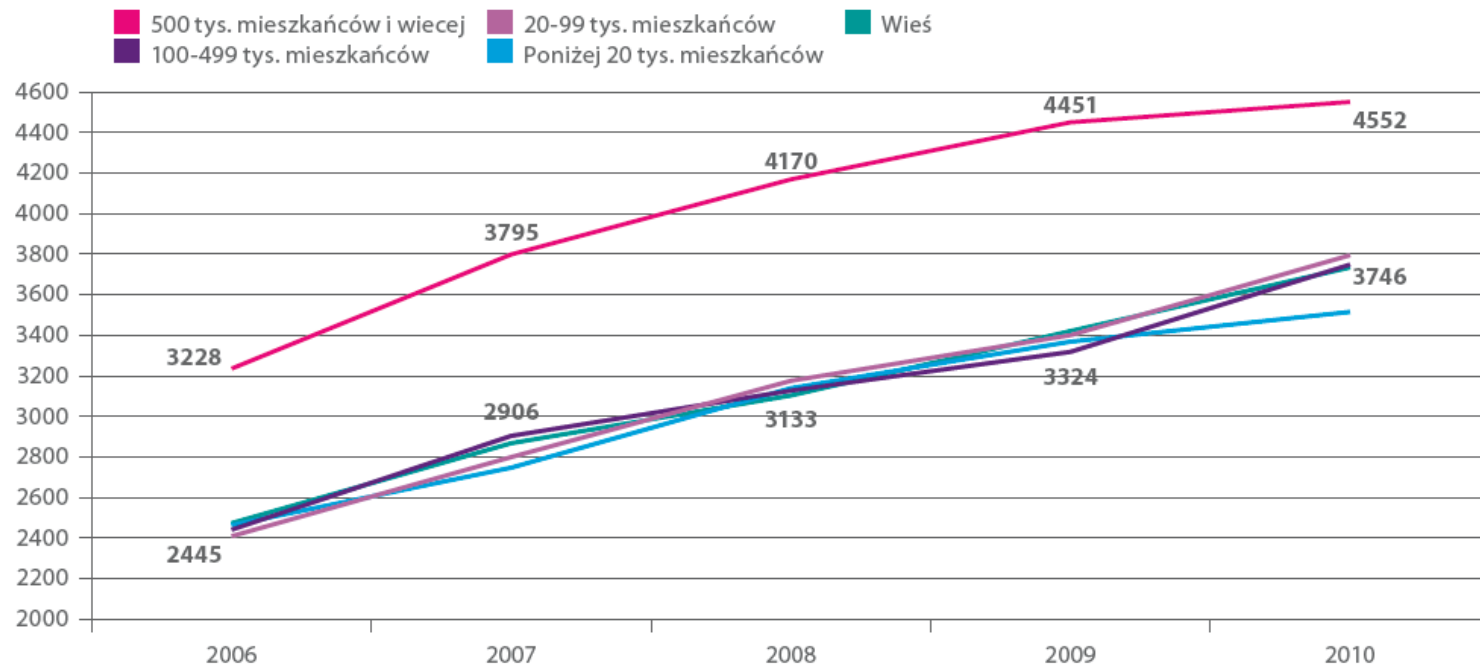
Aktywność w sieci

w zależności od wieku

Młodzi – warunki dla skoku cywilizacyjnego

Zmiany dochodu rozporządzalnego (w zł) dla młodych gospodarstw domowych w podziale na wielkość miejscowości

Młodzi – warunki dla skoku cywilizacyjnego

- 24.** Stworzyć warunki, głównie regulacyjne i związane z dostępnością usług i treści w Internecie (e-państwo) oraz pełnym otwarciem zasobów publicznych w celu wykorzystania całkowitych możliwości czynników cyfryzacji jako nośnika innowacji dla innowatorów młodej generacji i całego społeczeństwa.
- 25.** Przygotować do wdrożenia programy zwiększające dostępność do kultury (książki, rozwój sieci bibliotek, digitalizacja zasobów kultury – kanon krajowy i zagraniczny) oraz odpowiednio wprowadzające do szkół edukację kulturalną, tak by zwiększać potencjał kreatywności społeczeństwa.
- 26.** Stworzyć prawne i materialne warunki dla realizacji w mediach nowoczesnej misji publicznej, co powinno sprzyjać wzrostowi uczestnictwa w kulturze, rozumieniu świata, udziałowi w otwartych debatach publicznych.
- 27.** Stworzyć ogólnokrajową sieć ŚWIETLIKÓW, jako centrów rozwoju społeczno- kulturowego, pozwalających na stosowanie innowacyjnych metod włączania w kulturę, pomocy nieprzystosowanym, wyrównywania szans cywilizacyjnych, zdobywania praktycznych umiejętności i kompetencji przydatnych na rynku pracy (o krajowych standardach i specyfice lokalnej, z liderami – animatorami rozwoju lokalnego).

Młodzi – warunki dla skoku cywilizacyjnego

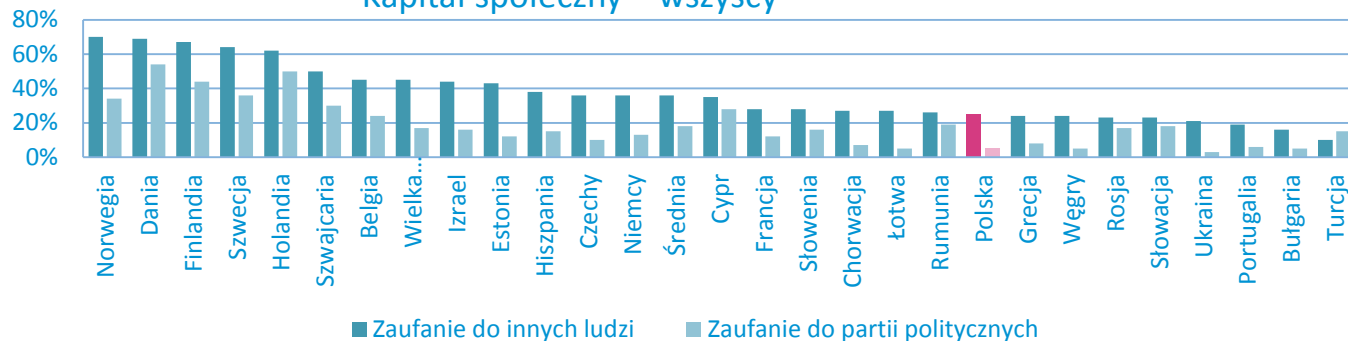
28. Upowszechnić ideę tworzenia regionalnych i powiatowych CENTRÓW KOPERNIK, nastawionych na promocję wiedzy, atrakcyjne formy wyjaśniania procesów i zdarzeń naturalnych, pomoc w innowacyjnej edukacji.

29. Stworzyć warunki (jeśli trzeba, poprzez wymogi legislacyjne związane z zagospodarowaniem przestrzeni) dla tworzenia dospołecznych miejsc publicznych w przestrzeni publicznej miast i osiedli, tak by zwiększać sieciowy i nastawiony na budowę kapitału społecznego charakter relacji międzyludzkich, a zarazem rozwijać różne formy spędzania czasu wolnego.

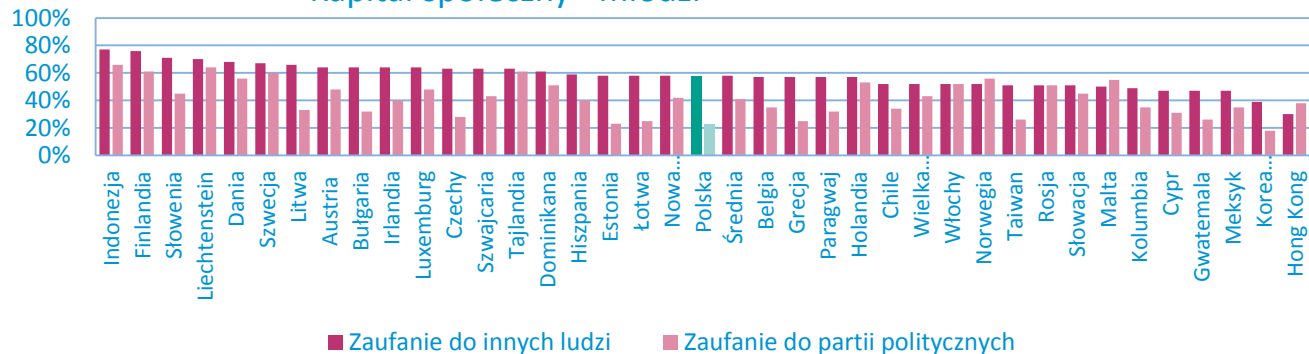
30. Poprawić (w ramach strategii rozwoju transportu) dostępność transportowo-komunikacyjną ośrodków peryferyjnych z centrami rozwoju, w celu wzmocnienia więzi funkcjonalnych i zmniejszenia różnic cywilizacyjnych o charakterze terytorialnym.

Młodzi – aktywność publiczna: wycofanie, wyczekiwanie, bunt – uczestnictwo?

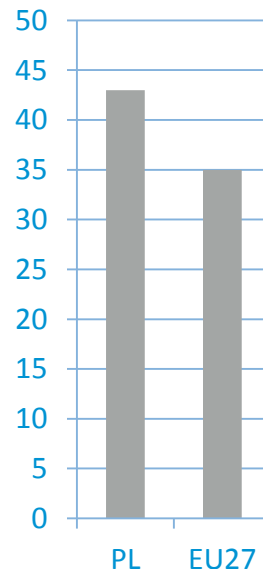
Kapitał społeczny – wszyscy

Kapitał społeczny - młodzi

Korzystanie z portali społecznościowych (PL i EU27)

Młodzi – aktywność publiczna: wycofanie, wyczekiwanie, bunt – uczestnictwo?

Młodzi – aktywność publiczna: wycofanie, wyczekiwanie, bunt – uczestnictwo?

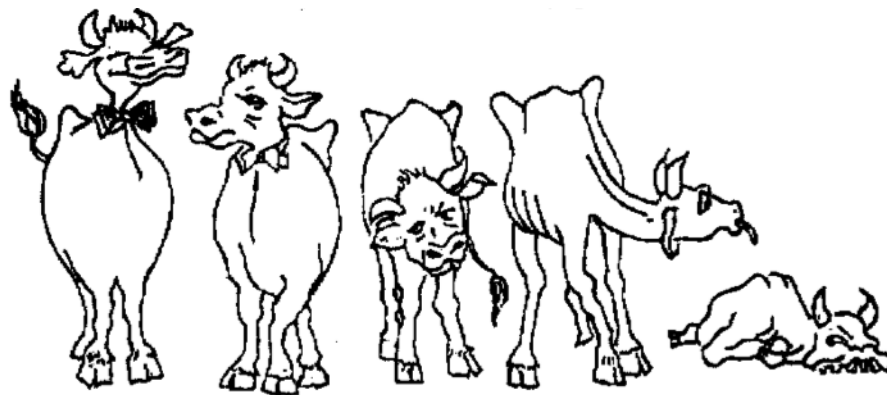
31. Stworzyć mechanizmy udziału i konsultacji w przygotowywaniu decyzji publicznych na miarę demokracji partycypacyjnej (w małej lokalnej skali rozwijać inicjatywy związane z budżetami partycypacyjnymi) z użyciem nowoczesnych technologii komunikacyjnych (sieci), budując model otwartego rządu – zarazem warunki przejścia ze statusu obserwatora do roli aktora dla młodego pokolenia.

32. Stworzyć nowe warunki dla swobody działania społeczeństwa obywatelskiego i jego instytucji (między innymi NGO w różnych postaciach), wzmacniając je przez długofalowy projekt budujący wieloletni program finansowego wsparcia „żelaznego kapitału” tych organizacji (nowy Fundusz Inicjatyw Obywatelskich grantowany z budżetu w takiej skali, w jakiej obywatele poprzez odpis 1% finansują aktywność inicjatyw społecznych).

33. Wypracować nowy sposób funkcjonowania realnych organizacji przedstawicielskich młodzieży na różnych poziomach i w różnych obszarach, dając im realne zadania do wykonania i wspomagając tym samym rządową koordynację działań na rzecz młodego pokolenia.

Solidarność pokoleń

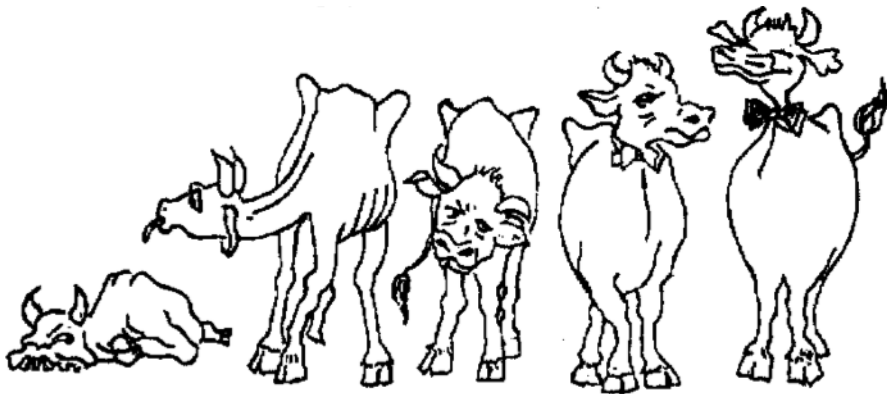
Pracownicy powyżej 30 r.ż

Poniedziałek Wtorek Środa Czwartek Piątek

Pracownicy poniżej 30 r.ż.

Przynajmniej rozumieją
się w środę

Poniedziałek Wtorek Środa Czwartek Piątek

Solidarność pokoleń

Jako zadanie

- Pułapka dwóch wyzów demograficznych (rywalizacja – konflikt) vs Otwartość na zmiany i współpracę pokoleń (przenikanie wzorców: „doroślenie” młodych – „nastolatyzacja” starszych)
- Warunki dla większej i satysfakcjonującej aktywności zawodowej „naj” (... młodszych i ... starszych), większych dochodów i świadczeń (formy, zasady i warunki zatrudnienia i pracy dopasowane do cyklu życia)
- Pola doświadczalne nowej solidarności pokoleń: rodzina, szkoła (największe deficyty), praca
- „Iść za marzeniem”/ „iść za aspiracjami” (ekonomiczno-społeczny wymiar poprawy jakości życia): **krok I** – transformacja; **krok II** – czas nowych przewag konkurencyjnych (III Fala Nowoczesności)
- Zbliżenie postaw i wzorców: od konsumpcji jako kompensacji niedoboru do konsumpcji wg wzorców postmaterialnych (nowe style życia – mieć żeby być)
- Solidarność/ spójność generacji a spójność terytorialna (ograniczenia, możliwości) – centra/ peryferie; miasto/ wieś

Dziękujemy.

